

ע"פ 3885/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3885/20

לפני: כבוד הרשם רון גולדשטיין

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

**בקשת המערער לפי סעיף 15(ב) לחוק סדר הדין
הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982**

תאריך הישיבה: כ"ט בתמוז התש"ף (21.07.20)

בשם המערער: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד מירי קולומבוס

בשם הסניגוריה הציבורית: עו"ד טל ענר

החלטה

הערעור שבכותרת מופנה כנגד גזר-דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כבוד השופט ח' סבאג) אשר השית על המערער עונש מאסר בפועל של תשעה חודשים שירוצה בעבודות שירות, וכן עונש מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת.

עמוד 1

זאת, בעקבות הרשעת המערער בביצוע עבירה של מעשים מגונים לפי סעיף 348(ב) בנסיבות סעיף 345(ב)(1) וסעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, במסגרת הסדר טיעון שבו הודה המערער בביצוע עבירה זו.

המערער אשר היה מיוצג בבית המשפט המחוזי על-ידי עורכי דין מטעם הסניגוריה הציבורית, הגיש את הערעור בעצמו ובעודו לא-מיוצג ובהודעת הערעור המתפרשת על פני עמוד אחד הלן הוא על חומרת העונש שהושת עליו.

לאחר הגשת הערעור קבעתי בהחלטתי מיום 16.6.2020 כי המערער יודיע מיהו עורך הדין שייצגו בהליך הערעור. ביום 22.6.2020 הודיע המערער כי הוא מבקש לייצג את עצמו וביקש שלא ימונה לו עורך-דין מטעם הסניגוריה הציבורית. בהודעת הסניגוריה הציבורית מיום 2.7.2020 נמסר כי המערער הודיע לסניגוריה הציבורית כי אינו מעוניין בייצוג מטעמה בהליך הערעור וכי באפשרותו לטעון לעצמו. בא-כוח הסניגוריה הציבורית הדגיש כי הודיע למערער כי ככל שיחפוץ בכך ימונה לו סניגור חדש (שלא ייצג אותו בבית המשפט המחוזי) אולם המערער חזר וביקש לייצג את עצמו. בנסיבות אלה הודיעה הסניגוריה הציבורית כי יש לכבד את רצונו של המערער ולהימנע ממינוי סניגור ציבורי במקרה דנן.

היום (21.7.2020) קיימתי דיון בסוגיית ייצוג המערער בהליך הערעור. בדיון נכחו המערער, בא-כוח הסניגוריה הציבורית ובאת-כוח המשיבה.

בפתח הדיון הביע המערער התנגדות נחרצת לייצוגו בידי הסניגוריה הציבורית ובמהלך הדיון התפתח בהקשר זה שיג ושיח בין הצדדים אשר במהלכו חזר המערער על התנגדותו העיקשת לייצוג בידי הסניגוריה הציבורית. כמו כן, במהלך הדיון הודיע בא-כוח הסניגוריה כי למיטב הבנתו – בעקבות שיחה שקיים עם המערער – מעוניין זה האחרון להרחיב את היריעה ולטעון במסגרת הליך הערעור גם כלפי הרשעתו ולא רק בעניין חומרת העונש. בשים לב להתנגדותו של המערער ובהתחשב בטיב הטענות שהוא מבקש להעלות כאמור במסגרת השגתו על הכרעת הדין, הודיעה הסניגוריה הציבורית כי אין מקום למינוי סניגור מטעמה. באת-כוח המדינה מצידה סברה כי בשים לב למכלול הנסיבות אין מקום שלא למנות סניגור ציבורי. כמו כן הבהירה באת-כוח המדינה כי המדינה לא תתנגד לתיקון הודעת הערעור, נוכח רצונו של המערער להשיג גם על הכרעת הדין, אך ציינה כי אין באמור כדי להוות הסכמה לבקשה לעיכוב ביצוע רכיב עבודות השירות, ככל שבקשה כזו תוגש (יצוין כי המערער החל בריצוי עבודות השירות לפני כחודש ימים).

בקשת המערער כי לא ימונה לו סניגור ציבורי שייצגו בהליך שבכותרת היא במהותה בקשה לפי סעיף 15(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, הקובע כי "בית המשפט שלערעור רשאי לא למנות סניגור אם הנאשם ביקש זאת ובית המשפט ראה שלא ייגרם לו אי-צדק אם לא ייצגנו סניגור".

שקלתי את בקשת המערער ואת עמדת הצדדים על רקע מכלול נסיבות העניין והגעתי לכלל מסקנה כי לא ייגרם למערער אי-צדק ככל שאיעתר לבקשתו זו.

בפסיקתו של בית משפט זה הוכרה לא אחת החשיבות שבשמירה על האוטונומיה של בעל דין להחליט בעצמו על אופן הנהלתו (ע"פ 5889/01 נחום' מדינת ישראל, פ"דנט (5) 817, 825 (2005); בש"פ 895/20 דטיאשווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (10.2.2020)). לצד האמור, הוסיפה והדגישה הפסיקה כי יש לשקול גם

שיקולים פטרנליסטיים במהותם המתמקדים בהגנה על זכויות המערער ומכל מקום ככלל נקודת המוצא היא כימוטבל בעל דינה ליליגה הנהגה של סניגור, ולמוגבלת, מאשר להיוותר ללא ייצוג כלל (ע"פ 10067/08 הסנגוריה הציבורית נ' אוחיון, פסקה 7 (15.12.2008)).

בענייננו, השיקולים המצטברים הבאים מאפשרים לשיטתי היעדרות לבקשתו המפורשת של המערער לייצג את עצמו בערכאת הערעור: ראשית, העונש שהוטל על המערער אינו מן החמורים (המערער מרצה את עונשו בדרך של עבודות שירות), והמדינה מצידה לא הגישה ערעור על חומרת העונש (ראו והשוו, רע"פ 89/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (10.1.2019)); שנית, הליך הערעור אינו נראה על פני הדברים כמורכב יתר על המידה וזאת אף אם הוא יופנה כלפי הכרעת הדין אשר במסגרתה אושר הסדר טיעון בין הצדדים בעקבות הודאתו של המערער בעבירה שיוחסה לו; שלישית, אכן נראה, וכך גם התרשמתי בדיון שהתקיים בפניי, כי קיים חוסר אמון מוחלט בין המערער לבין הסניגוריה הציבורית ונראה כי טענותיו של המערער כלפי הכרעת הדין (כפי העולה מהדיון שהתקיים בפניי היום) נוגעות להתנהלות סניגוריו בערכאה הקמא בכל הנוגע לחתימה על הסדרה טיעון. בנסיבות אלה התרשמתי כי לא תצמח למערער תועלת ממשית מייצוגו בידי הסניגוריה הציבורית (ראו והשוו, ע"פ 4276/16 פלוני נ' מדינת ישראל (20.12.2016)).

בהתחשב בטעמים אלו ומבלי שנעלמה מעיני עמדת המדינה, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את בקשת המערער ואין מקום לכפות במקרה דנן ייצוג בידי הסניגוריה הציבורית. יובהר כי אין באמור כדי למנוע מן ההרכב לקבל כל החלטה אחרת בנושא, בהתאם לשיקול דעתו.

בנסיבות העניין ונוכח הסכמת המדינה אני מאפשר למערער להגיש הודעת ערעור מתוקנת (ומנומקת) המופנית כנגד רכיב הכרעת הדין וזאת עד ליום 4.8.2020.

יומן בית המשפט מתבקש לקבוע דיון בערעור במהלך חודש ספטמבר 2020.

למען היעילות אני מוסיף ומורה לנציג הסניגוריה הציבורית להתייצב לדיון שייקבע בערעור והמזכירות תדאג לזמנו.

המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים ולאחר מכן יועבר התיק ליומן בית המשפט להמשך טיפול.

ניתנה היום, כ"ט בתמוז התש" (21.7.2020).

רון גולדשטיין, שופט
ר ש ם